
Препорака 1555 (2002)¹

Сликата на жените во медиумите²

---

1. Парламентарното собрание се повикува на својата Резолуција 1018 (1994) за еднаквоста на правата меѓу мажите и жените, во која препорачува да се постават механизми кои ќе го „промовираат и следат почитувањето на принципот на еднаквост на правата меѓу жените и мажите“, и ги охрабрува медиумите „да промовираат еднаквост“.
2. Собранието забележува дека, иако е постигнат видлив напредок во неколку европски земји, сликата на жените во медиумите премногу често останува негативна и продолжува да биде стереотипна и сексистичка. Жените се поврзани со приватната сфера, домаќинството и семејниот живот. Медиумите често ги претставуваат жените како сексуални објекти. Иако современиот свет претрпе брзи промени, сликата на жените во медиумите не е навистина променета.
3. Собранието го поздравува фактот дека одредени европски влади, женски групи и меѓувладини тела постигнале напредок во однос на прикажувањето на жените во медиумите. Назначувањето народен правобранител кој е одговорен за прашањата на еднаквост, за да ја примени националната и легислативата на Европската заедница, претставува чекор напред во почитувањето на родовата еднаквост.
4. Собранието со жалење забележува дека некои европски земји назадувале во поглед на прашањето за сликата на жените во медиумите. По светската конференција во Пекинг, властите и медиумите многу малку направиле за решавање на прашањето.
5. Во некои земји од Источна Европа и Заедницата на независни држави, сликата на жените во медиумите е релативно негативна. Медиумите ги претставуваат мажите како реформатори, додека на жените им се придава ограничена улога. Ова е последица од социјалното и културното наследство на засегнатите земји. На овие земји им недостига демократско искуство и се соочуваат со тешкотии во развојниот процес. Сликите на жените кои се појавуваат во нивните медиуми се доказ за драматичната ситуација на правата на жените во овие земји. Вистинските проблеми на жените, како и женските движења, се игнорираат.
6. Некои земји се обидоа да постават саморегулаторни механизми за медиумските продуценти, но владите не успеваат да ги издвојат потребните средства за овие напори.

---

² Преводот е направен од Советот за радиодифузија на Република Македонија (н.з.)

7. Стереотипната слика за жените е последица на несоодветна обука на новинарите и другите медиумски менаџери и на малиот број жени кои се наоѓаат на позиции на кои се донесуваат одлуки. Иако бројот на новинарки се зголеми значително во последните десет години, сè уште има малку жени во управувачките тела на медиумите, и тие немаат можност значително да влијаат врз политиката која ја спроведуваат медиумите.

8. Собранието е загрижено поради сè поголемото изложување на децата на сексистички пораки. Асоцијалните сили изразени со постојаното праќање на ваквите пораки, се особено загрижувачки во време кога општеството се обидува да го заузда насилството врз жените.

9. Собранието ги повикува владите на земјите-членки од Советот на Европа да усвојат и спроведат политика против сексистички и стереотипни слики и претстави на жените во медиумите. Собранието ги повикува владите да постават повеќе тела за следење на медиумите и вршење надзор на аудиовизуелниот сектор.

10. Затоа, Собранието бара од владите на земјите-членки да:

i. го воведат концептот на „сексизам“, кој треба да се дефинира како негирање на еднаквото достоинство на човечките суштества врз основа на нивниот машки или женски род, во своето законодавство и да го осудат до истиот степен како и расизмот;

ii. усвојат закон за родова еднаквост во медиумите;

iii. побараат од народниот правобранител кој е одговорен за прашањата поврзани со родовата еднаквост, да создаде директни врски меѓу нејзината или неговата канцеларија и населението како целина;

iv. направат разлика помеѓу состојбата во приватните и во јавните медиуми;

v. им дадат право на жалба на медиумските здруженија до судовите во случај на кршење на човековите права;

vi. финансираат и започнат нови проекти за еднаквост во медиумите;

vii. поттикнат, во рамките на нивните национални системи, да се поставуваат и финансираат центри за мониторинг на национални медиуми, вклучувајќи ги новите информациски и комуникациски технологии;

viii. ги поттикнат огласувачите да ја зголемат саморегулацијата преку нивниот систем на професионална етика, колку што дозволува слободата на изразување;

ix. користат позитивни дискриминациски мерки или систем со квоти за да се гарантира рамнотежа меѓу жените и мажите на секое ниво на донесување одлуки;

x. ги поттикнуваат жените да учествуваат на секое ниво на донесување одлуки во медиумите и да заземаат одговорни позиции во технолошкиот сектор и во јавните советодавни тела;

xi. доделат средства и да спроведат програми за зголемување на пристапот на жените до комуникациските ресурси и знаење, особено до новите комуникациски технологии;

xii. направат значителни напори да се издвојат потребните средства за обезбедување обуки за еднаквост за жени и мажи, како на пример во школите за новинарство;

xiii. финансираат компаративни студии со цел да им се обезбеди на креаторите на политиката да имаат подобра слика за родовата еднаквост.

11. Собранието препорачува Комитетот на министри да:

i. изготви меѓународни етички стандарди засновани на еднаквоста помеѓу жените и мажите;

ii. помогне да се развие меѓународна соработка со цел да им се даде предност на зајакнувањето на комуникациските мрежи и на женските медиуми, како и на принципот на родовата еднаквост;

iii. постави опсерваторија составена од новинарки под покровителство на Советот на Европа, да го проучува начинот на кој жените се прикажани во европските медиуми и да предложи соодветни мерки.

---

¹ *Собраниска дебата* на 24 април 2002 година (13-та седница) (види док. 9394, извештај на Комитетот за еднакви можности на мажите и жените, извештач: г-ѓа Лопез Гонзалес).

Текстот е усвоен од страна на Собранието на 24 април 2002 година (13-та седница).